

Western Ontario Omuz ?nsabilitesi ?ndeksi

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Western Ontario Omuz ?nsabilitesi ?ndeksi*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=32640>

Özet

Western Ontario Omuz İnstabilitesi İndeksi (WOSI), omuz instabilitesi yaşıyan hastalarda öznel fonksiyonel durumu ve yaşam kalitesini ölçmek için tasarlanmıştır, **hasta bildirilen sonuç ölçümü** (PROM) tipinde bir araçtır. Bu ölçek, hastaların semptomlarının ve kısıtlılıklarının günlük yaşam, spor, iş ve duygusal durum üzerindeki etkilerini dört ana alanda değerlendirir. Ölçeğin Türkçe versiyonu, Basar ve arkadaşları tarafından 2017 yılında gerçekleştirilen **çapraz kültürel adaptasyon** ve doğrulama çalışması ile kullanıma sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler

Western Ontario Omuz İnstabilitesi İndeksi, WOSI, omuz instabilitesi, **hasta bildirilen sonuç ölçümü**, yaşam kalitesi, **omuz instabilitesi**, fonksiyonel değerlendirme.

Yazarlar

Selda Basar, G. Gunaydin, Z. H. Kanik, U. Sozlu, Z. B. Alkan, O. O. Pala, U. Kanatli.

Amaç

Western Ontario Omuz İnstabilitesi İndeksi'nin temel amacı, omuz instabilitesi (omuz çukuru veya subluksasyonu) tanısı konmuş bireylerde hastalığın neden olduğu fonksiyonel kısıtlılık düzeyini ve genel yaşam kalitesi üzerindeki etkisini kapsamlı bir şekilde belirlemektir. Bu araç, tedavi öncesi ve sonrası durum takibinde, klinik araştırmalarda ve bireysel hasta yönetiminde önemli bir ölçüt olarak hizmet vermektedir.

Ölçeğin Türkçe adaptasyon çalışması, WOSI'nin Türk kültürüne ve diline uygunluğunu sağlamayı ve bu popülasyonda ölçeğin güvenilir ve geçerli bir şekilde kullanılabilirliğini kanıtlamayı amaçlamıştır.

Yapı

WOSI, omuz instabilitesinin hastanın yaşamı üzerindeki çok boyutlu etkilerini ölçen bir yapıyı temsil eder. Orijinal ölçek, genellikle dört ana faktöre ayrılır: Fiziksel Semptomlar (ağrı ve yorgunluk), Spor ve Rekreasyon, Yaşam Tarzı ve Duygusal/Sosyal Etkiler.

Bu çok boyutlu **yapı**, sadece fiziksel kısıtlılıklar değil, aynı zamanda omuz instabilitesinin hastanın psikososyal refahına nasıl etkilediğini de değerlendirerek, hastalığın tam bir resmini sunar. Ölçek maddeleri, hastanın son bir hafta içindeki deneyimlerini yansıtacak şekilde tasarlanmıştır.

Geçerlik

Basar ve arkadaşlar (2017) tarafından yapılan Türkçe versiyonun geçerlik çalışmasında, ölçeğin yapısal geçerliliği, ayırt edici geçerliliği ve yakınsak geçerliliği incelenmiştir. Yapılan analizlerde, Türkçe WOSI'nın omuz instabilitesi şiddetini doğru bir şekilde yansıttığı ve ilgili diğer standart ölçüm araçları (örneğin, SF-36 veya Görsel Analog Skala - VAS) ile yüksek korelasyon gösterdiği tespit edilmiştir.

Özellikle, yapısal geçerlik analizleri, ölçeğin teorik olarak beklenen alt boyutları desteklediğini göstermiştir. Bu bulgular, Türkçe WOSI'nın Türk popülasyonunda omuz instabilitesi ile ilgili fonksiyonel durumu geçerli bir şekilde ölçebildiğini ortaya koymaktadır.

Güvenirlilik

Türkçe WOSI'nın güvenirlik analizleri, ölçeğin iç tutarlılığı ve test-tekrar test güvenirliğini değerlendirmiştir. İç tutarlılık için hesaplanan **Cronbach alfa** değeri genellikle mükemmel düzeyde bulunmuştur (genellikle 0.90 ve üzeri), bu da ölçek maddelerinin aynı yapıya tutarlı bir şekilde ölçtüğünü göstermektedir.

Test-tekrar test güvenirliği, stabil klinik durumu olan hastalarda farklı zamanlarda yapılan ölçümlerin yüksek düzeyde uyum sergilediğini kanıtlamıştır. Bu yüksek güvenirlik değerleri, Türkçe WOSI'nın zaman içinde istikrarlı ve tekrarlanabilir sonuçlar üreten sağlam bir araç olduğunu teyit etmektedir.

Faktör Analizi

Orijinal WOSI, genellikle dört faktörlü bir yapı sergilemektedir (Fiziksel Semptomlar, Spor/Rekreasyon, Yaşam Tarzı, Duygusal). Basar ve arkadaşlarının 2017 yılında yayımlanan Türkçe adaptasyon çalışmasında, ölçeğin faktör yapısının Türk popülasyonunda da benzer bir dağılım gösterip göstermediği araştırılmıştır.

Yapılan faktör analizleri sonucunda, Türkçe versiyonun da yüksek oranda varyansı açıklayan ve klinik olarak anlamlı alt boyutlara ayrıldığı belirlenmiştir. Bu analizler, ölçeğin orijinal konseptini kültürel farklılıklara rağmen koruduğunu ve yapısal bütünlüğünü sürdürdüğünü göstermiştir.

Araç

Test Type: Hasta Bildirilen Sonuç Ölçümü (PROM), Geliştirme/Adaptasyon

Format: 21 maddeden oluşur. Her madde 0 mm'den (en kötü fonksiyon/en şiddetli semptom) 100 mm'ye (en iyi fonksiyon/semptom yokluğu) kadar puanlanan Görsel Analog Skala (VAS) formatında

kullanır. Toplam skor 0 ile 2100 arasında değişir; daha düşük skor daha kötü durumu ifade eder.

Language Available: Türkçe, İngilizce (Orijinal), ve birçok diğer dilde adaptasyonlar mevcuttur.

Population Group: Omuz instabilitesi (tekrarlayan çökük veya subluksasyon) tanınmış almış hastalar.

Age Group: Genellikle yetişkin popülasyon (18 yaş ve üzeri).

Population Details: Çalışma, omuz instabilitesi nedeniyle tedavi gören klinik hastalardan oluşan bir örneklem üzerinde yürütülmüştür.

Test Methodology: Kendi kendine doldurulan anket formu. Klinik ortamda veya araştırma amacıyla kullanılabilir.

Anahtar Kelimeler

Fonksiyonel durum, omuz çöküğü, **romatoloji**, ortopedi, psikometri, Türkçe ölçek, WOSI.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Belirtilmemiştir.

Affiliation Email addresses: seldabsr@yahoo.com (Sorumlu Yazar)

Correspondence Address: Sorumlu yazar: Selda Basar (Basar, S.)

Üzinler, Ücret ve Test Yılı

Test Yılı (Türkçe Versiyon Yayın Yılı): 2017.

Üzinler ve Ücret: Ölçeğin orijinal İngilizce versiyonunun kullanımı genellikle telif hakkı sahibinin iznine tabidir. Türkçe adaptasyonun ticari olmayan akademik veya klinik amaçlarla kullanımı için sorumlu yazar (Selda Basar) ile iletişime geçilmesi önerilir.

Kaynaklar

Basar, S., Gunaydin, G., Kanik, Z. H., Sozlu, U., Alkan, Z. B., Pala, O. O., ... & Kanatli, U. (2017). Western Ontario Shoulder Instability Index: cross-cultural adaptation and validation of the Turkish version. *Rheumatology international*, 37(9), 1559-1565.

Makalenin orijinal bağlantısı: proxy2.marmara-elibrary.com

Ölçe?in orijinal PDF'si ?u adresten indirilebilir: western-ontario-shoulder-instability-index-toad.pdf

Western Ontario Omuz ?nsabilitesi ?ndeksi Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir. Bu maddeler, kaynak içerikte sa?lanmam??t?r.

Ölçek maddeleri bu kaynakta bulunmamaktad?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM